

สวค. 2/840
วันที่ 9 ธ.ค. 56
เวลา 16.20 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ศ3691
รับที่ : ๑10816/54 2
วันที่ : 09 ธ.ค. 54 เวลา : 16:13

ที่ กค ๐๘๐๔.๓/๒๑๓๓

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๗ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง รายงานผลการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ ประจำปี ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๓

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สรุปภาพรวมของรัฐวิสาหกิจในระบบประเมินผลและบทวิเคราะห์รายสาขา ประจำปี ๒๕๕๒
๒. สรุปภาพรวมของรัฐวิสาหกิจในระบบประเมินผลและบทวิเคราะห์รายสาขา ประจำปี ๒๕๕๓

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๘ เห็นชอบให้มีการนำระบบประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจมาใช้ เพื่อมุ่งหวังในการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ และได้กำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลงานรัฐวิสาหกิจ เพื่อทำหน้าที่เจรจาและจัดทำบันทึกข้อตกลงฯ ประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจกับรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่ง ประเมินผลการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงฯ และรายงานผลการประเมินฯ ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป โดยให้เชื่อมโยงผลการประเมินฯ กับระบบแรงจูงใจ นั้น

กระทรวงการคลัง ขอเรียนดังนี้

๑. ภาพรวมระบบประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ

๑.๑ ระบบประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจเป็นกลไกและเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพและขีดความสามารถในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจที่มีการดำเนินการต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยกระทรวงการคลัง คณะกรรมการและผู้บริหารรัฐวิสาหกิจได้ใช้ระบบประเมินผลฯ เป็นเครื่องมือในการแปลงวิสัยทัศน์ นโยบายและยุทธศาสตร์ต่างๆ สู่การนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม ผ่านการกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายในการประเมินผลแต่ละปี ผ่านการจัดทำบันทึกข้อตกลงการประเมินผลฯ ที่จะเริ่มในช่วงก่อนต้นปีบัญชีของรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ เป้าหมายดังกล่าวจะถูกประเมินเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานจริงตอนปลายปี โดยผลการประเมินจะแบ่งออกเป็น ๕ ระดับ (ระดับ ๑ คือ ต่ำมาก และระดับ ๕ คือ ดีขึ้นมาก) ซึ่งผลการประเมินที่ได้รับ ณ สิ้นปีจะมีการนำไปพิจารณาเชื่อมโยงกับระบบแรงจูงใจของรัฐวิสาหกิจ เช่น โบนัส การให้อิสระในการบริหารงาน และการประกาศเกียรติคุณในงานมอบรางวัลรัฐวิสาหกิจดีเด่นประจำปี เป็นต้น เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจต่อไป

๑.๒ ที่ผ่านมาระบบประเมินผลฯ ได้มีการปรับปรุงเป็นระยะๆ โดยในปี ๒๕๔๓ คณะกรรมการประเมินผลฯ ได้มีการนำตัวชี้วัดคุณภาพของการบริหารจัดการองค์กรใน ๖ หัวข้อหลักมาใช้ ได้แก่ หัวข้อบทบาทคณะกรรมการ การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน การบริหารจัดการสารสนเทศ และการบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อให้รัฐวิสาหกิจมีการยกระดับการบริหารจัดการเข้าสู่มาตรฐานในระดับสากล นอกจากนี้ในปี ๒๕๔๙ มีการนำระบบการบริหารจัดการเพื่อสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐศาสตร์ (Economic Value Management: EVM) มาใช้ของรัฐวิสาหกิจที่มีการดำเนินการเชิงพาณิชย์เพื่อให้รัฐวิสาหกิจตระหนักถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาครัฐในฐานะผู้ถือหุ้น ซึ่งได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

๑.๓ ปัจจุบันกระทรวงการคลังได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงฯ ระหว่างภาครัฐกับหน่วยงานที่อยู่ในระบบประเมินผลฯ จำนวนทั้งสิ้น ๕๖ แห่ง ประกอบด้วย ๕๕ รัฐวิสาหกิจ และ ๑ บริษัท ได้แก่ บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (บมจ. บางจากปิโตรเลียม) ทั้งนี้ แบ่งกลุ่มตามกระทรวงเจ้าสังกัดได้ ๑๕ กระทรวง

๑.๔ การกำหนดตัวชี้วัดการประเมินผลงานของรัฐวิสาหกิจ เป็นไปตามกรอบการประเมินผลประจำปี ซึ่งปัจจุบันมีการแบ่งรัฐวิสาหกิจออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มทั่วไป และกลุ่มที่จดทะเบียนและกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยกรอบในการกำหนดตัวชี้วัดและน้ำหนักของแต่ละกลุ่มเป็นดังนี้

ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	
	รัฐวิสาหกิจทั่วไป	รัฐวิสาหกิจในตลาดหลักทรัพย์ฯ
๑. การดำเนินการตามนโยบาย	๒๐ (±๑๐)	-
๒. ผลการดำเนินงานทางด้านการเงินและไม่ใช้การเงิน	๔๕ (±๑๐)	๖๕
๓. การบริหารจัดการองค์กร	๓๕	
๓.๑ บทบาทคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจ	๖	
๓.๒ การบริหารความเสี่ยง	๗	
๓.๓ การควบคุมภายใน	๔	
๓.๔ การตรวจสอบภายใน	๖	
๓.๕ การบริหารจัดการสารสนเทศ	๖	
๓.๖ การบริหารทรัพยากรบุคคล	๖	
รวม	๑๐๐	

๒. ผลการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ ประจำปี ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๓

๒.๑ ผลการประเมินฯ ภาพรวม

คะแนนประเมินผลฯ ภาพรวมทุกหัวข้อของรัฐวิสาหกิจทุกแห่งในระบบประเมินผลฯ (ไม่รวม บมจ. บางจากปิโตรเลียม) มีการปรับปรุงดีขึ้นในช่วงปี ๒๕๕๒-๒๕๕๓ โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินผลฯ ภาพรวมในปี ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๓ อยู่ที่ ๓.๕๙๑๗ คะแนน และ ๓.๗๑๐๑ คะแนนตามลำดับ ทั้งนี้สาเหตุหลักของคะแนนเฉลี่ยของปี ๒๕๕๒ ลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๑ ที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๑๐๓ คะแนน เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่หดตัวและปัจจัยทางการเมืองที่ไม่แน่นอน ส่งผลให้รัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้ามากกว่าการดำเนินการตามแผนงานขององค์กร (สรุปภาพรวมของรัฐวิสาหกิจในระบบประเมินผลฯ และบทวิเคราะห์รายสาขา ประจำปี ๒๕๕๒ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) สำหรับในปี ๒๕๕๓

/คะแนนเฉลี่ย...

คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๑๐๑ คะแนน เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี ๒๕๕๒ ทั้งนี้เนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจที่ปรับตัวดีขึ้น นอกจากนี้ รัฐวิสาหกิจหลายแห่งดำเนินการตามนโยบายของรัฐได้ดีขึ้น มีการปรับปรุงประสิทธิภาพและการบริหารจัดการ ทำให้คะแนนเฉลี่ยในทุกหัวข้อเพิ่มขึ้นจากปีก่อน (สรุปภาพรวมของรัฐวิสาหกิจในระบบประเมินผลฯ และ บทวิเคราะห์รายสาขา ประจำปี ๒๕๕๓ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

- รัฐวิสาหกิจที่มีคะแนนประเมินผลฯ (ภาพรวม) สูงสุด ๕ อันดับแรกในปี ๒๕๕๒ - ๒๕๕๓

รัฐวิสาหกิจ	กระทรวง เจ้าสังกัด	คะแนน ปี ๒๕๕๒		คะแนน ปี ๒๕๕๓	
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (บมจ. ปตท.)	พลังงาน	๔.๘๖๒๙	(๑)	๔.๘๗๑๘	(๑)
ธนาคารออมสิน (ออมสิน)	การคลัง	๔.๗๗๘๓	(๓)	๔.๘๑๐๑	(๒)
การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.)	มหาดไทย	๔.๘๕๖๘	(๒)	๔.๗๖๕๕	(๓)
การประปานครหลวง (กปน.)	มหาดไทย	๔.๗๐๗๕	(๕)	๔.๗๕๒๙	(๔)
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.)	พลังงาน	๔.๗๑๔๒	(๔)	๔.๗๓๓๗	(๕)

- รัฐวิสาหกิจที่มีคะแนนประเมินผลฯ (ภาพรวม) ต่ำสุด ๕ อันดับสุดท้ายในปี ๒๕๕๒ - ๒๕๕๓

รัฐวิสาหกิจ	กระทรวง เจ้าสังกัด	คะแนน ปี ๒๕๕๒		คะแนน ปี ๒๕๕๓	
องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.)	เกษตร	๑.๙๓๕๔	(๒)	๑.๗๖๑๓	(๑)
องค์การคลังสินค้า (อคส.)	พาณิชย์	๒.๒๔๔๑	(๔)	๒.๔๒๑๙	(๒)
การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.)	คมนาคม	๒.๕๒๔๙	(๗)	๒.๔๒๗๘	(๓)
องค์การตลาด (อต.)	มหาดไทย	๑.๔๑๑๙	(๑)	๒.๔๙๐๘	(๔)
สถาบันการบินพลเรือน (สบพ.)	คมนาคม	๒.๗๙๕๑	(๑๒)	๒.๖๐๓๗	(๕)
องค์การสุรา (อส.)	คลัง	๒.๐๙๙๙	(๓)		
องค์การสวนยาง (อ.ส.ย.)*	เกษตร	๒.๒๙๐๙	(๕)		

หมายเหตุ: *ใช้ระบบประเมินผลฯ ในปี ๒๕๕๒

๒.๒ ผลการประเมินฯ รายสาขา

ในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๓) สาขาที่มีคะแนนประเมินผลฯ ในภาพรวมเฉลี่ยสูงสุด คือ สาขาพลังงาน มีคะแนนเฉลี่ย ๔.๗๗๘๒ และ ๔.๗๕๒๙ คะแนนตามลำดับ โดยรัฐวิสาหกิจที่มีคะแนนสูงสุด คือ บมจ. ปตท. มีคะแนน ๔.๘๖๒๙ และ ๔.๘๗๑๘ คะแนนตามลำดับ และสาขาที่มีคะแนนประเมินผลฯ ในภาพรวมเฉลี่ยต่ำสุดในปี ๒๕๕๒ คือ สาขาพาณิชย์และบริการ มีคะแนนเฉลี่ย ๒.๕๑๘๓ คะแนน โดยรัฐวิสาหกิจที่มีคะแนนต่ำสุด คือ อต. ๑.๔๑๑๙ คะแนน สำหรับในปี ๒๕๕๓ สาขาที่มีคะแนนประเมินผลฯ ในภาพรวมเฉลี่ยต่ำสุด คือ สาขาเกษตรมีคะแนนเฉลี่ย ๒.๖๙๙๙ โดยรัฐวิสาหกิจที่มีคะแนนต่ำสุด คือ อ.ต.ก. มีคะแนน ๑.๗๖๑๓ คะแนน

๒.๓ ผลการประเมินผลฯ ด้านบริหารจัดการองค์กรของรัฐวิสาหกิจ

- รัฐวิสาหกิจที่มีคะแนนประเมินผลด้านการบริหารจัดการองค์กร สูงสุด ๕ อันดับแรก

ในปี ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๓ ได้แก่

รัฐวิสาหกิจ	กระทรวง เจ้าสังกัด	คะแนน ปี ๒๕๕๒		คะแนน ปี ๒๕๕๓	
บมจ. ปตท.	พลังงาน	๔.๖๒๑๕	(๑)	๔.๖๗๕๘	(๑)
กฟน.	มหาดไทย	๔.๕๙๑๐	(๒)	๔.๕๙๒๖	(๒)
กปน.	มหาดไทย	๔.๓๖๖๘	(๔)	๔.๔๙๘๓	(๓)
ออมสิน	การคลัง	๔.๓๖๖๗	(๕)	๔.๔๕๓๔	(๔)
ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (บมจ. กรุงไทย)	การคลัง	๔.๓๑๕๕	(๖)	๔.๔๔๙๖	(๕)
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)	พลังงาน	๔.๔๓๐๔	(๓)		

- รัฐวิสาหกิจที่มีคะแนนประเมินผลด้านการบริหารจัดการองค์กร ต่ำสุด ๕ อันดับสุดท้าย ได้แก่

รัฐวิสาหกิจ	กระทรวง เจ้าสังกัด	คะแนน ปี ๒๕๕๒		คะแนน ปี ๒๕๕๓	
อต.	มหาดไทย	๑.๖๔๖๔	(๑)	๑.๖๙๖๙	(๑)
อ.ส.ย.	เกษตร	๑.๗๕๖๓	(๒)	๒.๑๔๖๗	(๒)
บอท.	กลาโหม	๒.๒๑๐๕	(๔)	๒.๓๓๑๓	(๓)
อ.ต.ก.	เกษตร	๒.๒๘๖๒	(๖)	๒.๔๓๒๕	(๔)
สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สทย)*	เกษตร	๒.๒๕๐๗	(๕)	๒.๔๓๙๔	(๕)
อสป.	เกษตร	๒.๑๙๖๙	(๓)		

หมายเหตุ: * เข้าระบบประเมินผลฯ ในปี ๒๕๕๒

๒.๔ ผลการดำเนินงานที่สำคัญที่เป็นตัวชี้วัดร่วม (Common KPIs) ของรัฐวิสาหกิจ

ประจำปีบัญชี ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๓

๒.๔.๑ การเบิกจ่ายงบประมาณของรัฐวิสาหกิจ

การเบิกจ่ายงบประมาณเฉลี่ยของรัฐวิสาหกิจในปี ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๓ คิดเป็นร้อยละ ๗๖ และร้อยละ ๘๙ ของวงเงินทั้งหมด โดยในปี ๒๕๕๒ สาขาที่มีอัตราการเบิกจ่ายงบประมาณมากที่สุด ได้แก่ สาขาลงทุน-ไฟฟ้า-น้ำมัน มีการเบิกจ่ายร้อยละ ๙๓ (วงเงินอนุมัติ ๔๘,๗๔๐ ล้านบาท) และสาขาที่มีอัตราการเบิกจ่ายน้อยที่สุด ได้แก่ สาขาขนส่งทางอากาศ นอกจากนี้ รัฐวิสาหกิจที่มีอัตราการเบิกจ่ายมากที่สุด คือ การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) และ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ซึ่งมีการเบิกจ่ายร้อยละ ๑๐๐ เนื่องจาก กปภ. และ กฟภ. มีการกำหนดคณะกรรมการที่มีหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งยังมีการแต่งตั้งคณะกรรมการอีก ๒ ชุด เพื่อประสานงาน/ติดตาม เร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ ทั้งในส่วนที่เป็นโครงการ และการดำเนินงานปกติให้เป็นไปตามแผนงาน/โครงการต่างๆ

ที่ตั้งไว้ และสำหรับรัฐวิสาหกิจที่มีอัตราการเบิกจ่ายน้อยที่สุด คือ การรถไฟฟ้ายานขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ซึ่งมีการเบิกจ่ายร้อยละ ๑๔ (วงเงินอนุมัติ ๑๗,๐๔๘ ล้านบาท) ทั้งนี้ เนื่องจากการที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนงานในโครงการขนาดใหญ่ เช่น โครงการรถไฟฟ้ายานขนส่งมวลชนสายสีน้ำเงิน เป็นต้น ในปี ๒๕๕๓ โดยสาขาที่มีอัตราการเบิกจ่ายงบลงทุนมากที่สุดยังคงเป็น สาขาลงงาน-ไฟฟ้า-น้ำมัน มีการเบิกจ่ายร้อยละ ๔๙ ในขณะที่สาขาอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมสามารถเบิกจ่ายได้ต่ำสุด คือ ร้อยละ ๓๑ โดยรัฐวิสาหกิจที่สามารถเบิกจ่ายได้เต็มวงเงินอนุมัติ ได้แก่ กฟผ. กปน. องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (บมจ. ทีโอที) บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด (ปณท) และ กฟน.

๒.๔.๒ การบริหารจัดการเพื่อสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐศาสตร์ของรัฐวิสาหกิจ

การดำเนินงานที่ผ่านมารัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่มีความคืบหน้าการดำเนินงานในระดับดีมาก ผลการประเมินความคืบหน้า ณ สิ้นปี ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๓ ได้คะแนนเฉลี่ยที่ ๔.๒๗๑๓ และ ๔.๓๘๖๘ ตามลำดับ โดยมีปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญ คือ การให้การสนับสนุนของคณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูง ทั้งนี้ ในปี ๒๕๕๓ มีรัฐวิสาหกิจ ๔ แห่ง ได้แก่ องค์การสุรา (อส.) โรงพิมพ์ฯ สถาบันการบินพลเรือน (สบพ.) และองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อสมท.) ยังมีความคืบหน้า อยู่ในระดับต่ำกว่า ๓ ซึ่งหมายถึง ยังไม่สามารถนำระบบ EVM มาเชื่อมโยงกับการบริหารจัดการองค์กรหลักทั้ง ๔ ด้านหลัก คือ การจัดทำแผนธุรกิจ การจัดสรรเงินทุนและทรัพยากร การกำหนดและถ่ายทอดเป้าหมาย และระบบแรงจูงใจ โดยมีสาเหตุมาจากความพร้อมของรัฐวิสาหกิจทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ และการนำไปใช้ให้เกิดผลจริงในทางปฏิบัติ

๒.๔.๓ การบริหารจัดการองค์กรของรัฐวิสาหกิจ

ผลการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการองค์กรของรัฐวิสาหกิจในปี ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๓ ในภาพรวม โดยเฉลี่ยมีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากเดิม ๓.๒๗๕๐ เป็น ๓.๔๑๒๓ คะแนน โดยหัวข้อที่รัฐวิสาหกิจมีผลการดำเนินงานเพิ่มขึ้นสูงสุด คือ หัวข้อการบริหารจัดการสารสนเทศ และหัวข้อการบริหารความเสี่ยง เพิ่มขึ้น ๐.๒๗ และ ๐.๒๔ คะแนนตามลำดับ สำหรับหัวข้อบทบาทของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ การควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน และการบริหารทรัพยากรบุคคล มีคะแนนโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ทั้งนี้ เนื่องจากในปี ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๓ คณะอนุกรรมการพิจารณาประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ ด้านการบริหารจัดการองค์กร มีการพิจารณาปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์ในแต่ละหัวข้ออย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการดำเนินงานในหัวข้อการบริหารจัดการสารสนเทศ และหัวข้อการบริหารความเสี่ยง จะมีผลการดำเนินงานเพิ่มขึ้นสูงสุดเป็น ๒ ลำดับแรก แต่ผลการดำเนินงานทั้ง ๒ หัวข้อดังกล่าวของรัฐวิสาหกิจ ยังมีคะแนนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือกับรัฐวิสาหกิจเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการองค์กรให้ดียิ่งขึ้น

๓. ข้อสังเกตจากการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ ประจำปีบัญชี ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๓

๓.๑ รัฐวิสาหกิจที่มีผลการประเมินในลำดับต้น ในปี ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๓ ยังคงเป็น

รัฐวิสาหกิจกลุ่มเดิม ได้แก่ ปตท. ออมสิน กฟน. กปน. และ กฟผ. ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจที่มีการบริหารงานที่เป็นระบบ โดยสามารถสะท้อนได้จากผลการประเมินฯ ด้านการบริหารจัดการองค์กร ที่มีคะแนนอยู่ในระดับสูงมาโดยตลอด ดังนั้น กระทรวงการคลังได้มีการปรับปรุงรูปแบบของระบบประเมินผลปัจจุบันเข้าสู่ระบบประเมินคุณภาพรัฐวิสาหกิจ (State Enterprise Performance Appraisal: SEPA) ซึ่งเป็นการต่อยอดของระบบปัจจุบัน โดยได้ประยุกต์เกณฑ์การประเมินรางวัลคุณภาพแห่งชาติให้เข้ากับบริบทการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ แต่ยังคงไว้ซึ่งวัตถุประสงค์ของระบบประเมินผลเดิม โดยทยอยนำมาใช้กับรัฐวิสาหกิจที่มีความพร้อมตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

๓.๒ รัฐวิสาหกิจที่มีผลการประเมินต่ำต่อเนื่องกันหลายปี เช่น อ.ต.ก. อคส. รฟท. อต. สบพ.

บอท. อ.ส.ค. ธพส. และ อส. มีปัจจัยหลักมาจาก ทิศทาง บทบาท ภารกิจที่ยังไม่ชัดเจน และมีการบริหารจัดการที่ยังไม่เป็นระบบ กระทรวงเจ้าสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำกับให้มีการกำหนดทิศทางในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจเหล่านี้ให้ชัดเจน อนึ่ง การนำหลักเกณฑ์การบริหารจัดการองค์กร ๖ หัวข้อมาใช้จะเป็นการช่วยยกระดับการจัดการและสร้างเสริมประสิทธิภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับรัฐวิสาหกิจเหล่านี้ในระยะยาว ทั้งนี้ กระทรวงเจ้าสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้คณะกรรมการและผู้บริหารรัฐวิสาหกิจให้ความสำคัญกับผลคะแนนในหัวข้อการบริหารจัดการองค์กร โดยอาจมีการติดตามและปรับเปลี่ยนองค์ประกอบของคณะกรรมการที่ไม่สามารถผลักดันให้องค์กรยกระดับการบริหารจัดการในด้านต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่องเกิน ๓ ปี

๓.๓ รัฐวิสาหกิจที่มีปัญหาซับซ้อนรุนแรงจากทั้งปัจจัยภายใน/ภายนอก รวมถึงปัญหา

ทางการเงิน โดยอยู่ระหว่างการดำเนินงานตามแผนฟื้นฟูกิจการ (Turnaround plan) และต้องได้รับการติดตามอย่างใกล้ชิด ได้แก่ รฟท. ขสมก. บมจ. ทีโอที และ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (บมจ. กสท โทรคมนาคม) กระทรวงเจ้าสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการติดตามแผนฟื้นฟูกิจการอย่างใกล้ชิด

๓.๔ การดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการต่อเนื่องมากขึ้น โดยในปี ๒๕๕๓

คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจมีการดำรงตำแหน่งต่อเนื่องเพิ่มขึ้นจากปีบัญชี ๒๕๕๒ โดยมีรัฐวิสาหกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการทั้งคณะเพียงจำนวน ๖ แห่ง ซึ่งลดลงจากปีบัญชี ๒๕๕๒ ที่มีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการทั้งคณะจำนวน ๑๙ แห่ง และการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารสูงสุดนั้น พบว่า มีความต่อเนื่องเพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกัน โดยมีรัฐวิสาหกิจที่มีขาดผู้บริหารสูงสุดครบ ๑ ปี เพียงจำนวน ๑๐ แห่ง ซึ่งลดลงจากปีบัญชี ๒๕๕๒ ที่มีจำนวน ๑๕ แห่ง

๔. ความเห็น/ข้อสังเกตของคณะกรรมการประเมินผลงานรัฐวิสาหกิจ

๔.๑ รัฐวิสาหกิจที่มีผลการประเมินต่ำอย่างต่อเนื่อง เช่น อ.ต.ก. อคส. รฟท. อต. สบพ. บอท.

อ.ส.ค. ธพส. และ อส. เป็นต้น หากไม่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขอย่างจริงจัง อาจเป็นภาระต่องบประมาณ

๔.๒ รัฐวิสาหกิจที่มีปัญหาซับซ้อน และรุนแรง ได้แก่ รฟท. ขสมก. บมจ. ทีโอที และ

บมจ. กสท โทรคมนาคม ยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม ภาครัฐควรมีมาตรการเพื่อฟื้นฟูหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแก่รัฐวิสาหกิจอย่างจริงจัง รวมถึงการสร้าง ความชัดเจนและความเป็นเอกภาพของนโยบายและ

/การกำกับดูแล...

การกำกับดูแลในระหว่างภาครัฐ เนื่องจากรัฐวิสาหกิจเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ

๔.๓ เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๘ กำหนดให้รัฐวิสาหกิจที่มีการควบคุมราคาค่าสินค้าและบริการจนประสบภาวะขาดทุน ให้จ่ายโบนัสตามผลงานตามหลักเกณฑ์เดียวกันกับรัฐวิสาหกิจทั่วไปที่มีผลกำไร ทำให้รัฐวิสาหกิจหลายแห่งที่ประสบภาวะขาดทุนมาโดยตลอด เช่น รฟท. ขสมก. เป็นต้น ไม่ได้รับการจัดสรรโบนัส ซึ่งอาจเป็นสาเหตุทำให้ขาดแรงจูงใจในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ ดังนั้น ภาครัฐจึงควรมีการปรับปรุงระบบแรงจูงใจสำหรับกลุ่มรัฐวิสาหกิจกลุ่มดังกล่าว เช่น การสนับสนุนเงินชดเชยเพื่อจัดสรรเป็นโบนัสแก่พนักงานรัฐวิสาหกิจ เพื่อสร้างแรงจูงใจจนนำไปสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กร

๔.๔ ควรให้รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๓ ที่เห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับการดำรงวาระของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจว่า ไม่ควรมีการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจทั้งคณะ ยกเว้นเป็นการดำเนินการตามกฎหมายหรือข้อบังคับที่ได้กำหนดไว้ โดยเคร่งครัด หรือในกรณีที่รัฐวิสาหกิจมีผลการประเมินฯ ต่ำอย่างมีนัยสำคัญต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน

๕. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

๕.๑ รับทราบผลการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ ประจำปี ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๓ ตามข้อ ๒

๕.๒ มอบหมายให้กระทรวงเจ้าสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับข้อสังเกตจากการประเมินผลฯ ตามข้อ ๓ และข้อสังเกตของคณะกรรมการประเมินผลงานรัฐวิสาหกิจ ตามข้อ ๔ ไปดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระชัย ภูวนาถนรานุบาล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

สำนักกำกับและประเมินผลรัฐวิสาหกิจ

ส่วนเลขานุการคณะกรรมการประเมินผลงานรัฐวิสาหกิจ

โทร. ๐-๒๒๙๘-๕๘๘๑-๙ ต่อ ๖๗๓๖

โทรสาร ๐-๒๒๙๘-๖๑๕๒